

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 68.

Fylke: Rogaland

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Ogna

Emne: Bålbranning på visse dager
i året.

Bygdelag: Samtlige bygdelag.

Oppskr. av: Maria Kradheim

Gard:

(adresse): Slaranger.

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Det heter bål i alle bygdelag.
2. Ja, vanlige kalles bare bål, mens bål som brennes på visse dager kalles efter dagen, for eksempel Jonsokbål, o. s. v.
3. Nei
4. Ukjent.
5. Bruktes ikke her på disse steder.
6. Nei. Ukjent
7. Nei. —
8. Her brenndes bål bare Jonsok-Rullen
og Obsok - Rullen
9. Nei. ukjent.
10. " — — —
11. Jonsokbålet bled tent om Rullen dagen før Jonsokdag.
12. Bålet skulde tendes ved midnat, men oftest blev ungdommen utålmodig og å vente og tente bålet tidligere, når de syntes det var mørket nokte.
13. Ingen regel for hvor lenge bålet skulde brenne, det blev efter ønske.

14. Bålstedet var den samme hvert år og altid på en kvæde, så det kunde sees langt udfjeldig og videst muligt. Embætt gik til nærmeste bålsted, eller der han havde lyst til.
15. Det var ikke almindelig at brænde flere bål end Jonsok og Olsok.
16. Det brændtes ikke bål på hver gård, men samledes fra gårdene rundt omkring til nærmeste kvæde og brændte bål sammen.
17. Ukjendt hos oss.
18. Alle som har lyst er med ved bålbrændingen.
19. Ja.
20. Barn og voksne er med som som før.
21. Ungdomslag brændte bål, det tok de til med så snart laget var sluttet.
22. Ukjendt.
23. Nei, ukjendt her.
24. Alt som kunde brænde. Fladsomheldt.
25. Ukjendt.
26. Nei, det kjøptes aldrig.
27. Alle skulde yte noget.
28. Nei, man snakke alltid ke om lov.
29. Nei ikke noe navn på brændtelet.
30. Ja, det er tradisjon, som holder seg.

31. Bålet var og er helt forskjellige i farge og størrelse, etter som man har meget eller lite brennstoff.
32. Ja, alle ville gjerne ha største bålet.
33. Det var om å gjøre at flammene var store og lyske så sterkt og lenge som mulig.
34. Nei, bålet skulle helst ha stor flamme.
35. Ungene syntes det var morsomt med alle grislene; men det var ikke om å gjøre.
36. Ukjent.
37. Ukjent.
38. Ukjent.
39. Ukjent.
40. Leiken eller festen ved bålet kaldtes gjerne Jonsok-leik.
41. Både unge og eldre holdt sig ved bålet, bare de aller eldste sat hjemme og festet på sin måte.
42. Nei, de gikk hjem når bålet var utbrent.
43. Nei, det var ikke skikk her.
44. Man danset og leiket ved bålet, eller på en stette i nærheten.
45. Ja, de sprekste hoppet over bålet.
46. Ja, særlig barna.
47. Ukjent.
48. Har ikke noget særskilt å fortelle.
49. For å markere sølvvår, og fornøielse.
50. Har holdt og holder sig nogenlunde det samme.
51. Der er ingen særlig forskjell på nå og før.